

LIMPOPO

PROVINCIAL GOVERNMENT
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

DEPARTMENT OF EDUCATION

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL

VRAESTEL 1

TAAL IN KONTEKS EN LETTERKUNDE

MEMORANDUM

AUGUSTUS 2009

PUNTE: 120

TYD: 2½ uur

Hierdie memorandum bestaan uit 10 bladsye.

ASSESSERINGSRIGLYNE

AFDELING A: KYK- EN LEESBEGRIP

- Verkeerde spelling van een-woord-antwoorde word nie verkeerd gemerk nie, behalwe as die spelling die betekenis van die woord verander.
- Spel- en taalfoute in langer antwoorde word nie gepeenaliseer nie, omdat die fokus op begrip is.
- Vir **oop vrae** word geen punte toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering moet oorweeg word.
- Vir WAAR/ONWAAR- of FEIT/LUG JOU MENING- vrae, word die punte verdeel: 1 punt vir WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING en 'n punt vir die rede/motivering/aanhaling.
- Vir vrae wat aanhalings uit die leesstuk verg, word **nie gepeenaliseer** indien die aanhalingstekens ontbreek **nie**.
- Waar een-woord-antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek **mits** die korrekte woord onderstreep word of op een of ander wyse uitgelig word.
- Wanneer twee of drie feite/punte vereis word en die kandidaat gee 'n hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.
- Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal waarin die vraestel verskyn, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie gepeenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.
- Aanvaar dialektiese variasies.
- Vir meervoudige-keusevrae word **BEIDE** die letter aanvaar **EN** die korrekte antwoord wat ten volle uitgeskryf is.

VRAAG 1: KYK- EN LEESBEGRIP					
VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	BAR-RETT
1.1	erg geskok	1	2	2	1
1.2	4 mans	1	2	2	1
1.3	Dié skool is in 'n veilige omgewing.	1	2	2	1
1.4.	1.4.1 Onwaar	1	2	2	2
	1.4.2 Dit was die eerste keer.	1			2
1.5	Die mense het te gou te veel van die nuwe regering verwag.	1	2	2	1
1.6	Oop vraag. Die antwoord moet logies by die landsituasie pas.	2	2	2	3
DENKVLAK 1: 4/8 (50%) DENKVLAK 2: 2/8 (25%) DENKVLAK 3: 2/8 (25%) =100%					
SUBTOTAAL: 8					

VRAAG 2:					
VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	BAR-RETT
2.1	(015) 85058✓	1	2	2	1
2.2	Mokopane	1	2	2	1
2.3	Diane	1	2	2	1
2.4	Jy bespaar petrol	1	2	2	2
2.5	2.5.1 Nee	1	2	2	2
	2.5.2 Daar is gee taaldienste geadverteer in Limpopo nie./Daar is net taaldienste in Johannesburg.	1	2	2	2
2.6	2.6.1 E H Hassim	1	2	2	2
	2.6.2 Ingevoerde teëls	1	2	2	2
2.7	Tussen Troeteldierwinkel en Tuinuitleg	1	2	2	2
2.8	Jy spaar geld✓, want anders moet jy jou storie herhaal.✓	2	2	2	3
2.9	2.9.1 Onwaar	1	2	2	1
	2.9.2 Hulle herstel meer as 200 000 stelle per jaar.	1	2	2	1
DENKVLAK 1: 5/13 (38.5%) DENKVLAK 2: 6/13 (46.1%) DENKVLAK 3: 2/13(15.3%) = 100%					
SUBTOTAAL: 13					

VRAAG 3:					
VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	BAR-RETT
3.1	D/Die koper betaal die prys waarvoor hy die hoogste bod gegee het.	1	2	2	2
3.2	Hulle verhuis binnekort✓ en/ die terugneemstoor moet leeg!	1	2	2	2
3.3	Bel✓ dan faks hulle die lys vir jou.✓	2	2	2	2
3.4	3.4.1 Onwaar	1	2	2	2
	3.4.2 Meestal ouer modelvoertuie./ Teruggeneemde voertuie	1			2
3.5	B/Kontant	1	2	2	1
	C/Bankgewaarborgde tjek	1			1
3.6	winskope	1	2	2	1
SUBTOTAAL: 9					
DENKVLAK 1: 3/9 (33.3%) DENKVLAK 2: 6/8 (66.6%) DENKVLAK 3: 0/8(0%) = 100%					
TOTAAL VIR AFDELING A: 30					

AFDELING B: 'N OPSOMMING [Verwerk uit: *Huisgenoot*,]**VRAAG 4: MISDAAD EN JOU LEEFSTYL****FEITE**

1.	Die Instituut vir Sekuriteitstudies het interessante dinge oor misdaad uitgevind./het navorsing oor misdaad gedoen.
2.	Verskillende dinge laat misdaad jou tref./Jy en jou leefstyl beïnvloed jou kans dat misdaad jou tref
3.	Jong mense wat alleen uitgaan word makliker deur misdaad getref.
4.	Soorte misdade verskil in verskillende provinsies .
5.	Wees versigtig met drank.
6.	Beplan hoe jy by die huis gaan kom.
7.	Misdadigers kies mense uit wat maklik is om te beroof.
	AANTAL WOORDE = 60

DENKVLAK 1: (30%) DENKVLAK 2: (30%) DENKVLAK 3: (40%) =100%

ASSESSERING

- Onderskei tussen beplanning en finale antwoord en sien laasgenoemde na.
- Waar daar geen aanduiding van beplanning is nie, word die eerste stel nagesien.
- Beskou 'n aanbieding in potlood as beplanning.

Punte word soos volg toegeken:

- 7 punte vir 7 feite.
- 2 punte vir taal.
- 1 punt indien getal woorde korrek aangedui is.

FEITE

- Assesseer net EEN feit per sin.
- 1 punt vir elke verstaanbare feit.
- As die betekenis van die feit nie sinvol oorgedra word nie, word die punt nie toegeken nie. (Die aanwesigheid van die werkwoord is belangrik.)
- Indien al die feite verkeerd is, kry die kandidaat geen punt vir taal nie, maar indien die getal woorde nogtans korrek aangedui is, ken 1 punt toe.
- Die hoofgedagtes hoef nie in die regte volgorde te wees nie.
- Indien die opsomming in paragraafvorm aangebied word, word die eerste sewe sinne nagesien.

TAAL

- Lees die hele opsomming en onderstreep die taalfoute in elke korrekte sin.
- Penaliseer soos volg:

\$ Taalfoute (grammatika, spelling en punktuasie): Trek soos volg af van die twee punte wat toegeken is:

0-5 foute: geen penalisering.

6-10 foute: trek 1 punt af.

11 of meer foute: trek 2 punte af.

\$ Vir direkte aanhalings **VAN VOLLEDIGE SINNE** word soos volg geenaliseer:

1-3 volledige sinne aangehaal; geen penalisering.

4-5 volledige sinne aangehaal: trek 1 punt af.

6-7 volledige sinne aangehaal: trek 2 punte af.

TIPIESE TAALFOUTE

- Woordorde in enkelvoudige sin
(Bv. O/werp + ww. + V/werp)	- Tyd, wyse, plek
- Woordorde in saamgestelde sinne
(Voegwoord 1, 2 en 3)	- Ontkennende vorm
- Omgekeerde woordorde	- Voornaamwoorde
- Lydende vorm	- Vreemde woorde
- Infinitief	- Direkte vertaling
(moedertaalinvloed)
	- Telegramstyl/Onvoltooide sinne

LENGTE

- Tel die woorde en haal enige deel meer as 70 woorde deur.
- 1 punt vir die **korrekte getal** woorde gebruik **en** so aangedui.

NEERSKRYF VAN PUNTE

Onderaan die opsomming: **7 + 2 + 1 = 10**

AFDELING C: TAAL**VRAAG 5: PRENTJIE - KAT**

- **Spelling moet korrek wees.**

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	BAR-RETT
5.1	katjie	1	4	1	1
5.2	vir	1	4	2	2
5.3	gou	1	4	1	1
5.4	goeie	1	4	1	2
5.5	(kat)mannelike/kater	1	4	1	1
5.6	(kat)wyfie	1	4	1	1
5.7	splinternuwe	1	4	1	1
5.8	sagte	1	4	1	2
5.9	hom	1	4	2	1
5.10	hoor	1	4	1	1
5.11	Dolgelukkig/doodgelukkig	1	4	1	1
5.12	katkos	1	4	1	1
5.13	verkies	1	4	1	3
5.14	oom	1	4	1	1
5.15	vir	1	4	2	2
5.16	persone	1	4	1	1
5.17	miaau	1	4	1	2
5.18	langer	1	4	1	1
5.19	grootste	1	4	1	1
5.20	derde	1	4	1	2
5.21	oë	1	4	1	1
5.22	donker	1	4	1	1
5.23	sak	1	4	3	3
DENKVLAK 1: 15/23 (65.2%) DENKVLAK 2: 6/23 (26%) DENKVLAK 3: 2/23 (8.7%) = 100%					
SUBTOTAAL: 23					

VRAAG 6:

- **Spelling word nie hier gepeenaliseer nie.**
- **Weglating van kommas voor voegwoorde word nie gepeenaliseer nie.**

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	BAR-RETT
6.1	Gister het✓ Jan gejaag om betyds te wees.✓	2	4	2	2
6.2	Hy is haastig,✓ want hy wil nie laat wees nie.✓	2	4	2	1
6.3	Sy afspraak✓ moet (deur hom)✓ nagekom word.✓	3	4	2	3
6.4	Toe Jan 'n man voor sy motor sien, skrik hy.	3	4	2	3
6.5	Waaroor is✓ Jan verbaas✓?	2	4	2	2
6.6	Dit ontstel 'n mens nie✓ as so iets gebeur nie.✓	2	4	2	1
6.7	Dit gaan duur wees om die motor reg te maak.	1	4	2	2
6.8	Môre sal✓ Jan se vrou kwaad wees.✓	2	4	2	2
6.9	Kan✓ Jan verduidelik wat gebeur het?✓	2	4	2	1
DENKVLAK 1: 6/19 (31.5%) DENKVLAK 2: 7/19 (36.8%) DENKVLAK 3: 6/19 (31.5%) = 100%					
SUBTOTAAL: 19					

VRAAG 7: REDIGERING [

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	BAR-RETT
7.1	vakansie	1	4	1	1
7.2	Aikôna!✓ Sy✓ wil nie hier weggaan nie./ Aikôna,✓ sy wil nie hier weggaan nie!✓	2	4	2	2
7.3	sy	1	4	2	2
7.4	goeie	1	4	1	2
7.5	As die son skyn, is dit nie koud nie.	1	4	2	1
7.6	Sy behoort te gaan leer.	1	4	2	2
7.7	Dis lekker by die see, maar sy moet teruggaan skool toe.	1	4	2	1
7.8	Omdat sy 'n leerder in graad 12 is, moet sy hard leer.	1	4	2	1
7.9	oor	1	4	2	2
7.10	B/Maria sal bly wees as sy die eksamen slaag.	1	4	2	3
DENKVLAK 1: 4/11 (36.4%) DENKVLAK 2: 6/11 (54.5%) DENKVLAK 3: 1/11 (9%) = 100%					
SUBTOTAAL: 11					

VRAAG 8: KRITIESE TAALBEWUSTHEID

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	BAR-RETT
8.1	A stereotipering	1	4	3	3
8.2	skinderbek/wat skinder van ander/lelik praat van ander.	1	4	3	2
DENKVLAK 1: 0/2 (0%) DENKVLAK 2: 1/2 (50%) DENKVLAK 3: 1/2 (50%) = 100%					
SUBTOTAAL: 2					

VRAAG 9: KYK EN KOMMUNIKEER.

- Korrekte boodskap, m.a.w die taalfunksies (bv. *verduidelik* en *beleefde manier*) is uitgevoer.
- Penaliseer nie vir taal- en spelfoute nie.

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	BAR-RETT
9.1	Peter, bring asseblief✓ die leer, ek wil afklim.✓/Peter hou asseblief✓ die leer vas, ek wil afklim.✓ of iets dergeliks.	2	3	2	3
9.2	Belinda, my liefing✓, veels geluk met jou verjaardag.✓/Belinda, veels geluk met jou verjaardag.✓ Ek is so lief vir jou!✓ Of iets dergeliks.	2	3	2	3
9.3		1	3	1	3
DENKVLAK 1: 0/5 (0%) DENKVLAK 2: 0/5 (0%)DENKVLAK 3: 5/5 (100%) = 100%					
SUBTOTAAL: 5					

TOTAAL AFDELING C: 60

AFDELING D**VRAAG 10: STOKVEL OP 'N PLAAS – JUSTICE L. MAKETE**

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	BAR-RETT
10.1	Douvoordag	1	2	4	1
10.2	B/bier gemaak D/die mense getoor	1 1	2	4	2
10.3	gemmerbier	1	2	2	1
10.4	B/Hy moet die geldsake bestuur.	1	2	2	2
10.5	10.5.1 Onwaar 10.5.2 Die mense het lekker geëet/gedrink.	1 1	2	2 2	2 2
10.6	te voet, per fiets, per donkiekar	3	2	2	1
10.7	Twintig rand	1	2	2	1
10.8	Oor die duur koekies	1	2	2	2
10.9	Mandevu	1	2	4	2
10.10	Die skurke/malaita ✓ wou iemand met 'n mes steek.✓	2	2	2	1
10.11	C/hulle wil nader aan God wees.	1	2	3	1
10.12	Almal betaal maandeliks geld.✓ Elke lid kry 'n beurt om die maand die hele som geld te kry.✓ Hulle kom elke maand by die persoon se huis bymekaar.✓ (ENIGE TWEE)	2	2	3	3
10.13	Die geld word gebruik om goed mee te koop✓ /skuld te betaal.✓	2	2	4	2
DENKVLAK 1: 9/20 (45%) DENKVLAK 2: 9/20 (45%) DENKVLAK 3: 2/20 (10%) = 100%					
SUBTOTAAL: 20					

VRAAG 11: WIE IS DIE ERFGENAAM? – J. MABALE

Kopiereg voorbehou

Blaai om asseblief

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	BAR-RETT
11.1	11.1.1 (Vroedvrou) Belegang 11.1.2 (Vader) Rrathabo 11.1.3 (Oudste broer) Thabo 11.1.4 (Moeder) Mmathabo 11.1.5 (Suster) Thabang	1 1 1 1 1	3 3 3 3 3	4	1 1 1 1 1
11.2	B/siekte	1	3	4	1
11.3	Iemand wat 'n oorlede persoon se besittings kry.	1	3	4	1
11.4	Thabisang se voet het eerste gewys en die vroedvrou het 'n tou daarom gebind. ✓. Thabiso is toe gebore ✓ en Thabisang eers na hom. ✓.	3	3	4	2
11.5	Die jongste seun.	1	3	4	1
11.6	A/Om te vertel wat gebeur het.	1	3	4	2
11.7	Sy kon nie die geneser by wie sy was betaal nie.	1	3	4	2
11.8	Daar was 'n droogte. (1) Al die vee krale het leeg geraak. (1) Dit was nie meer belangrik wie die jongste was nie. (1) Die broers moes op die myne gaan werk. (1) (ENIGE DRIE)	3	3	4	2
11.9	As jy alles wil hê/wen/hebsugtig is/vraatsugtig is, ✓ sal jy alles verloor. ✓	2	3	4	3
11.10	Oop vraag. Naam ✓ Rede moet logies pas in konteks. ✓	2	3	2	3
DENKVLAK 1: 8/20 (40%) DENKVLAK 2: 8/20 (40%) DENKVLAK 3: 4/20 (20%) = 100%					
SUBTOTAAL: 20					

**ANALISEBLAD VIR AFRIKAANS TWEDE ADDISIONELE TAAL
AUGUSTUS 2009 VRAESTEL 1**

DENKVLAKKE	1	2	3	TOTAAL
VRAAG 1	4	2	2	8
VRAAG 2	5	6	2	13
VRAAG 3	3	6	0	9
VRAAG 4	3	3	4	10
VRAAG 5	15	6	2	23
VRAAG 6	6	7	6	19
VRAAG 7	4	6	1	11
VRAAG 8	0	1	1	2
VRAAG 9	0	0	5	5
VRAAG 10	9	9	2	20
Vraag 11	8	8	2	20
TOTAAL	57	54	29	140
Verspreiding van denkvlaakke: HELE VRAESTEL	40,7%	38,6%	20,7%	100%